

1/2023/2024 (2023. 09. 01.) számú Rektori Utasítás

Állatorvostudományi Egyetem

1078 Budapest, István utca 2.

Rektori Utasítás a biológiai mintákat kezelő laboratóriumok biológiai biztonsági besorolásáról.

Készítette: Biológiai Biztonsági Tanácsadó Testület

Alkalmazását elrendelem:

2023. szeptember 01.

Dr. S. Péter

Dr. Sótonyi Péter

rektor

Ez a dokumentum az Állatorvostudományi Egyetem tulajdona.
Továbbadása, másolása a Rektor engedélye nélkül TILOS!

Az Állatorvostudományi Egyetem valamennyi biológiai mintákat kezelő laboratóriumai számára az alábbi biológiai biztonsági intézkedéseket rendelem el.

1. Jogszályi háttér

A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet alapján a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határoznia a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket érő expozíció jellegét, időtartamát és – amennyiben lehetséges – mértékét.

Amennyiben az expozíció megakadályozása, illetve megszüntetése műszakilag nem lehetséges, az expozíció okozta kockázatot az alábbi intézkedések alkalmazásával olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy az érintett munkavállaló egészsége és biztonsága megfelelően védve legyen:

- a) a kockázatnak kitett vagy esetleg érintett munkavállalók számát – beleértve a tevékenység hatókörében tartózkodókat is – a lehető legalacsonyabb szintre kell csökkenteni,
- b) megfelelő védőberendezéseket, illetve egyéni védőeszközöket kell biztosítani és használni,
- c) olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek megakadályozzák vagy csökkentik a biológiai tényező szétszóródásának vagy a munkahelyről történő kikerülésének lehetőségét,
- d) a biológiai kockázatot jelző, illetve egyéb kiegészítő figyelmeztető jeleket és táblákat kell használni.

Az Állatorvostudományi Egyetem *Egyéni védőeszköz juttatási szabályzata* tartalmazza az egyes munkakörökhöz rendelt védőeszközök listáját.

A *Biológiai Biztonsági Szabványos Működési Eljárásrend (SOP)* és a *Tisztítási, fertőtlenítési utasítás* tartalmazza azokat az általános intézkedéseket, amelyek megakadályozzák vagy csökkentik a biológiai tényező szétszóródásának vagy a munkahelyről történő kikerülésének lehetőségét.

A Biológiai Biztonsági Tanácsadó Testület felmérte az egyetemen a laboratóriumi munkával járó folyamatos vagy időleges biológiai expozíciós kockázatokat.

2. Laboratóriumok biológiai biztonsági besorolása

Az Állatorvostudományi Egyetem laboratóriumai közül BSL-2 biológiai biztonsági szintnek megfelelő intézkedéseket kell bevezetni és folyamatosan fenntartani az alábbi létesítményekben:

Állathigiéniai, Állomány-egészségtani Tanszék és Mobilklinika	Mastitis mikrobiológiai laboratórium
Gyógyszertani és Méregtani Tanszék	Antimikrobiális rezisztencia laboratórium
Élelmiszer-higiéniai Tanszék	Mikrobiológiai Laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Virologia mintaelőkészítő laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Virologia sejttenyésztő laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Virologia szerológiai és PCR laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Immunológia nagy laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Immunológia kis laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Bakteriológia előkészítő laboratórium
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	Bakteriológia fő laboratórium
Parazitológiai és Állattani Tanszék	Diagnosztikai Laboratórium
Parazitológiai és Állattani Tanszék	Hallgatói Laboratórium
Patológiai Tanszék	PCR előkészítő (izoláló) laboratórium

A BSL-2 besorolás miatt kizárólag a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet 3. sz. mellékletében legfeljebb a 2. csoportba sorolt biológiai tényezőkkel végezhető oktatási, kutatási tevékenység.

Valamennyi egyéb laboratóriumnak, amennyiben időlegesen olyan biológiai mintát kezel, amelyik gyaníthatóan 2. csoportba tartozó biológiai tényezőt tartalmaz, az ilyen minták feldolgozásakor a BSL-2 szintnek megfelelő eljárásokat kell alkalmaznia.

3. vagy 4. csoportba sorolt biológiai ágenssel tenyésztési, izolálási, kutatási vagy oktatási tevékenység nem végezhető, ilyen kórokozó esetén külső, megfelelő biztonsági besorolású laboratóriumot kell igénybe venni.

3. Védőintézkedések

a) Valamennyi biológiai mintát kezelő laboratórium ajtaját zárva kell tartani. A helyiségbe csak az ott engedéllyel munkát végző alkalmazottak léphetnek be a megfelelő védőeszközök alkalmazása mellett. Erre az laboratórium bejáratánál táblával fel kell hívni a figyelmet.

b) Valamennyi biológiai mintát kezelő laboratóriumban kötelező a csak ott használt laboratóriumi köpeny, és egyszerhasználatos kesztyű viselése. Fröccsenésveszély esetén védőszemüveget vagy arcpajzsot, fokozott aeroszolképződés veszélye esetén maszkot kell használni. Fentiekén túl a veszély jellegétől függően a laboratórium működéséért felelős személy utasítás alapján egyéb védőeszköz, vagy berendezés is használható.

c) Valamennyi biológiai mintát kezelő laboratóriumban a tanszék (intézet) vezetője egy -egy, a laboratórium működéséért felelős személyt köteles megbízni. A megbízott felelőssége a szükséges biológiai biztonsági intézkedések betartatása, illetve a laboratóriumi személyzet oktatása és laboratóriumi jártasságának rendszeres ellenőrzése. A BSL-2 laboratóriumi tevékenység alap követelményrendszerét jelen utasítás 1 sz. melléklete tartalmazza.

d) Valamennyi BSL-2 szintű tevékenységet végző laboratórium bejáratánál a jelen utasítás 2. sz. mellékletét képező tájékoztató táblát kell elhelyezni.

1. számú melléklet a biológiai mintákat kezelő laboratóriumok biológiai biztonsági besorolásáról szóló Rectori utasításhoz.

BIOSAFETY LEVEL 2 (BSL-2) LABORATÓRIUMI KÖVETELMÉNYRENDSZERE

A lenti táblázatban a BSL-2 laboratórium működtetésének alapvető szabályait soroltuk fel. A követelményrendszer nem teljeskörű, a kiegészítő követelmények vonatkozásában a releváns belső szabályozást, illetve a jogszabályi elvárásokat is figyelembe kell venni. A laboratórium működéséért felelős személy (laboratórium vezető) feladata elsősorban a leírt gyakorlatoknak a végrehajtásáért. Kérdés esetén keresse az Egyetem biológiai biztonságáért felelős testületét a biosecurity@univet.hu email címen.

Képzés	A laboratórium vezetőjének és személyzetének évente el kell végeznie a munkahelyi munka- és tűzvédelmi, valamint biobiztonsági online képzést. A laboratórium vezetőjének biztosítania és dokumentálnia kell a laboratórium-specifikus biológiai biztonsági képzést, és a laboratóriumi gyakorlati jártasságot a laboratóriumi személyzet számára.
Hozzáférés	A laboratórium ajtaját zárva kell tartani. A fertőző ágenseket zárható, a biológiai veszélyre figyelmeztető felirattal ellátott helyen kell tárolni, azonosítható módon. A laboratórium bejáratánál a biológiai veszélyre figyelmeztető és az illetéktelen személyek belépésének tilalmára felhívó piktogramot kell elhelyezni.
Berendezés	A tényleges munkaterületen a székek és egyéb bútorok nem lehetnek porózus anyaggal bevonva (pl. kárpitozottak) és könnyen tisztíthatóknak és fertőtleníthetőnek kell lenniük. Szőnyegek vagy függönyök használata -a kizárólag irodai szobák kivételével- tilos. Szemmosónak, kézfertőtlenítőnek és kézmosásra alkalmas mosogatónak rendelkezésre kell állnia.
Védőeszközök	Akik fertőző ágensekkel dolgoznak, viseljenek megfelelő személyi védőeszközöket (PPE). A szabványos BSL-2 védőeszköz-szett egy, csak a laboratóriumban használt laborköpenyből, egyszerhasználatos kesztyűből és szemvédőből áll. Más védőeszköz használata is szükséges lehet (lásd az Egyetem védőeszközökre vonatkozó útmutatóit). A laboratóriumban használatos védőeszközöket tilos a laboratóriumon kívül viselni. A laboratórium bejáratánál a védőeszközök használatára felhívó jelzést kell elhelyezni.
Aeroszol-megelőzés	Kerülni kell a fokozott aeroszolképződéssel járó eljárásokat vagy tanúsított biológiai biztonsági szekrényben (BSC) kell végezni azokat.
Ártalmatlanítás	Minden tenyészetet, vagy más, biológiailag veszélyes hulladékot és egyéb potenciálisan fertőző anyagot hatékony módszerrel (pl. autoklávozás vagy kémiai kezelés) ártalmatlanítani kell, mielőtt a hulladéktárolóba kerül. A munkafelületeket és a berendezést a munka

1. számú melléklet a biológiai mintákat kezelő laboratóriumok biológiai biztonsági besorolásáról szóló Rektori utasításhoz.

	<p>befejezése után, valamint minden, nem várt szennyeződés (pl. kifröccsenés) után tisztítani, majd fertőtleníteni kell.</p> <p>A személyi védőfelszerelés levételét követően mindig a kihelyezett útmutató szerint kell kezet mosni és fertőtleníteni.</p>
Éles, vagy szűrő eszközök	<p>Az eldobásra szánt éles, hegyes tárgyakat az erre kijelölt műanyag edénybe kell gyűjteni. A használt tűket nem szabad meghajlítani, elvágni, vagy megtörni, nem szabad visszazárni sem az eldobás előtt. A nem eldobható éles tárgyakat kemény oldalú edénybe kell gyűjteni fertőtlenítés céljából.</p>
Hulladék-kezelés	<p>A biológiailag veszélyes hulladékot egy szivárgásmentes, biológiai veszélyre felhívó jelzéssel ellátott, erre kijelölt edénybe kell helyezni. A gyűjtőedény elszállítása előtt le kell fertőtleníteni az edény külső oldalait, így a szállításához nem szükséges külön védőfelszerelés.</p>
Hivatkozások	<p>ATE Biobiztonsági Szabályzat</p> <p>Munkavédelmi szabályzat</p> <p>ATE Egyéni védőeszköz juttatási szabályzat</p> <p>ATE Havarria Terv</p> <p>ATE Tisztítási fertőtlenítési utasítás</p>
Szükséges piktogramok	<p>Biológiai veszély: </p> <p>Illetéktelenek tilos a belépés: </p> <p>Személyi védőeszköz viselése kötelező:</p> <p> </p>

BSL 2 LABORATÓRIUM /LABORATORY

Általános figyelmeztetések / General signs:

Biológiai veszély!
Biological hazard!

Idegeneknek tilos a belépés!
Staff only!

Kötelező védőfelszerelés / Obligatory PPE:

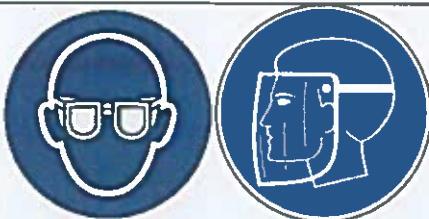

Védőköpeny viselése kötelező!
Lab coats are mandatory!

Védőkesztyű viselése kötelező!
Protective gloves are mandatory!

Speciális védőfelszerelés / Special PPE:

Fröccsenésveszély esetén védőszemüveg, vagy arcvédő-pajzs viselése kötelező! / In case of splash hazard, wearing protective goggles or face-shield is mandatory!

Aeroszolképződés veszélye esetén FFP2 maszk viselése kötelező! / In case of aerosol-forming hazard, wearing an FFP2 protective mask is mandatory!